

BASIN BİLDİRİSİ

EVSEL ATIK SU VE ATIK SU İLE OLUŞABİLECEK ZARARLI GAZLARDAN NASIL KORUNURUZ

Bilindiği üzere ilimizin atık su sorununu çözecek modern bir arıtma tesisi belediye mi zce hızla yapımına devam etmektedir. Ayrıca buna bağlı olarakta Kanalizasyon hatlarının ve terfi istasyonlarının bakım onarımı yapılmaktadır. Terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri gibi ortamlarda; hidrojen sülfür (H₂S), metan (CH₄) ve karbondioksit (CO₂) gibi tehlikeli ve zararlı gazlar bulunabilmektedir.

Bu gazlardan; *Hidrojen sülfür (H₂S)*; yanıcı ve zehirleyici bir gaz olup, patlayıcı özellik göstermektedir. Havadan ağır bir gaz olduğundan çukurların, tankların, kuyuların dibinde birikmektedir.

Metan (CH₄); renksiz, kokusuz, havadan hafif, yanıcı ve boğucu bir gazdır. Çukur, kuyu gibi üzeri açık yerlerde de metan yoğunlaşması olabilmektedir.

Karbondioksit (CO₂); karbon ihtiva eden organik maddelerin yanması ile oluşan, havadan ağır ve boğucu bir gazdır.

Bu tür gazların bulunduğu işyerlerinde yapılan çalışmalarda, iş kazalarının meydana gelmemesi için, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının öngördüğü tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu nedenle, kanalizasyon terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemlerinde çalışma durumunda kalan halkımızın ve ilgililerin aşağıda sıralan tedbirlerin alınmasının faydalı olacağından konunun önemine dikkat çekmek için hatırlatma ihtiyacı duyulmuştur.

1- Terfi merkezi giriş ünitesi kuyu dibinde bulunan ve kanalizasyon sisteminden gelen atık su içindeki kaba pisliği tutan ızgaranın temizlenme işlemi, çalışanın kuyu dibine inmeden yapabileceği şekilde olmalıdır. Izgaraya asansör sistemi yapılarak, üzerinde kaba pislik biriken ızgaranın yukarı çekilmesi ve kuyu üstünde temizliği yapıldıktan sonra tekrar otomatik olarak kuyu dibine indirilmesi,

2- Terfi merkezi giriş ünitesinin bulunduğu kuyuya, uygun havalandırma sistemi kurulmalıdır. Girilmesi gerekli yerde tehlikeli ve zararlı gazların varlığı mutlaka araştırılmalıdır. Çalışılacak yerin plan ve projesi üzerinden tehlikenin nereden kaynaklanabileceği gibi hususlar gözden geçirilmeli buna göre havalandırma sağlanmalıdır. Tehlikeli ve zararlı gazlar hiçbir zaman tek başına bulunmazlar. Bu nedenle havalandırma sistemi, olası her türlü gazın varlığı düşünülerek yapılmalı,

3- İşyerinde mutlaka gaz ölçüm cihazları bulundurulmalıdır. Terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri gibi ortamlara girmeden önce gazların özelliklerini dikkate alarak (hangi noktadan ne şekilde ölçüm alınacağını bilerek) mutlaka detaylı gaz ölçümleri yapılmalı ve her koşulda mutlaka oksijen oranı ölçülmelidir. Şayet tehlikeli ve zararlı gazların konsantrasyonu sınır değerlerden yüksek çıkarsa, konsantrasyon emniyetli sınırlar içine çekilineeye kadar bu bölgeye girilmemeli,

4- Terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri gibi ortamlarda bulunması muhtemel metan, hidrojen sülfür, karbondioksit gibi gazların olduğu kuyuya girerken muhtemel ateşleme kaynakları kontrol altına alınmalıdır. Özellikle elektrik enerjisi kesilmeli, açık alevli lambalar ve ex-proof olmayan aydınlatma lambalar (el feneri vb.) ve elektrikli cihazlar kullanılmamalı, bunun yerine emniyet lambası ve/veya ex-proof madenci lambası kullanılmalı,

5- Çalışanların, terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri gibi ortamlara girerken yanlarında mutlaka temiz hava beslemeli solunum cihazları ve ferdi oksijen maskeleri bulundurulmalı,

6- Çalışanlara, çalıştıkları terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri gibi ortamlarda ve işyerinin diğer bölümlerinde karşılaşılabilecekleri tehlikelerin ve gazların özellikleri ve etkileri, ilkyardım ve çalışma sırasında uymaları gerekli iş güvenliği konularında eğitim verilmelidir. Ayrıca çalışma ortamında gerekli uyarıcı levhaların olması gerekmektedir.

7- Acil eylem planları her tesis için mutlaka yapılmalı ve tüm çalışanların bu eylem planı hakkında bilgisi olmalıdır. Ayrıca tüm tesislerde mutlaka acil müdahale ve kurtarma ekipleri kurulmalıdır. Bu kişilere gerekli eğitim ve bilgiler verilmeli tüm çalışanlarda acil müdahale ve kurtarma ekibinin kimlerden oluştuğunu bilmelidir. Alınan bu önlemlere karşı tatbikatlar yapılmalıdır. Bu tatbikatlar ilgili kuruluşlardan profesyonel yardım alarak yapılmalı ve tesis çalışanları olası durumlara karşı hazırlıklı olmalıdır.

8- Terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri vb. ortamlar özellikle hepatit gibi bulaşıcı hastalıklara yakalanma olasılığının yüksek olduğu çalışma ortamlarıdır. Bu hastalığa karşı koruyucu aşı yaptırılması çok önemlidir. Koruyucu aşının yanı sıra en önemli faktörlerden biri olan hijyen konusuna tüm tesis çalışanlarının riayet etmesi önemlidir.

9- Terfi merkezleri, fosseptikler, kanalizasyon sistemleri vb. ortamların bakım, onarım ve temizlik çalışmaları sırasında en az 3 çalışan görevlendirilmelidir. Bu kişilerin biri tehlikeli bölgeye girerken diğer iki kişi tedbir maksadıyla emniyetli bölgede bulunmalıdır. Çalışanlardan en az birinin ilk yardım eğitimi almış kişi olması uygun olacaktır.

10- Terfi merkezi giriş ünitesindeki merdivenler, inilen kuyuda olabilecek bir kaza halinde yaralıların kolayca çıkarılabilmemesine imkân verecek şekilde yapılmalıdır.

11- İşyerinde emniyet kemeri ve emniyet halatı bulundurularak, tehlikeli bölgelere inen kişiye emniyet kemeri ve emniyet halatı bağlanmalı ve acil durumda yukarıya çekmek için vinç, caraskal veya makara düzeneği tedarik edilmelidir.

Yukarıda açıklanan kanalizasyon hatları, terfi istasyonları, fosseptik çukurlarının temizlik ve bakım onarımlarında yukarıda belirtilen hususlara dikkat edilmesi insan ve çevre sağlığı açısından önem taşımaktadır.

İlanen halkımıza ilgili kurum kuruluşlara duyurulur.